

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopiju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 25.

V Ptuj v nedeljo dne 10. decembra 1905.

VI. letnik.

Proč z farškim časopisjem!

„Duhovniki, ki se bavijo s politiko so nesrča za državo.“

Cesar Viljem II.

Duševni velikan velikega sosečkega, namreč nemškega naroda, je izrekel nekoč svojo sodbo o klerikalcih nemškega cesarstva, ki se glasi dobesedno prestavljena tako le: „Tisti, ki hočejo sodelovati pri sklepanju o važnih zadevah očetnjave, ki pa se v resnici potezujejo le za državo onkraj naših državljanskih mej, tisti, ki sprejemajo ukaze izključno le iz — Rima, držeč se navodil kipečih iz takozvane ječe katoliškega vrhovnega duševnega pastirja, so — veleizdajalci v polnem pomenu besede, so izdajalci svojega ljudstva in svoje očetnjave!“

Boljše pač ne bi nihče zamogel oznaniti značaja naših klerikalcev, nihče ne bi zamogel jasnejše člorisati gesla, katerega se drži v politiki tudi slovensko duhovništvo!

Pred slovenskim ljudstvom vihra mogočna zastava in to ljudstvo se zbira žalibog še vedno za njo, še vedno tava v temni senci te zastave nasproti globokemu prepadu, nasproti lastnemu svojemu poginu! Ta mogočna zastava je črna, kakor noč, ta mogočna zastava je zastava hujskajočih tako zvanih božjih namestnikov, to je zastava klerikalstva! Zastavonosci so tisti tolsti kutarji v črnih in rudečih kolarjih, kateri čislajo politiko bolj, kakor pa oznanjevanje svete vere a banderišče pa je — klerikalno časopisje, izhajajoče v Mariboru, v Celovcu, in v Ljubljani i. t. d.

Oglejmo si danes to banderišče, toraj slovensko-klerikalno časopisje malo bolj natanko!

Kmet, delavec, pomisli najprvič, kdo ti je prigovarjal, da bi si naročil liste kakor so n. pr. „Slovenski Gospodar“, „Naš Dom“, „Domovina“, „Mir“, „Slovenec“, i. t. d.?

Prigovarjali so ti k temu listu skoraj izključno le farški gospodje, prigovarjali tvoji priznani izvrstni prijatelji prvaški dohtarji. „To je izvrsten list, tega si morate naročiti“ vpil ti je v lice mladi kaplanček, gospod župnik je v farovžu ali morda celo v spovednici prav toplo nagovarjal tvojo ženo, naj ti prigovarja doma, da si naročiš eno ali drugo iz med imenovanih cunj! Vklub vsemu prigovarjanju, pa si vendar znabiti nisi hotel naročiti lista, ker denar je denar in v kmetški hiši ni na razpolago. A vendar pa je prišel po pošti list, farški list in sicer pod tvojim naslovom. Ves začuden si ga pogledal in ga poslal nazaj od od koder je prišel. Toda glej spako, prihodnje dni priromala je k tebi zopet nazaj! Tokrat pa je imela na oklepu opazko, glasečo še: „Naročnina je plačana za celo leto naprej!“ Ves začuden si vprašal farškega gospoda, kako se je zamoglo to zgoditi. In farški gospod ti reče, da je že vse v redu. „Le sprejemljite list, ta dober list“, ti je sladko smehljaje povdarjal, „plačal sem ga za eno leto (!) jaz, ker sva si dobra prijatelja!“ Tako si postal naročnik farške cunje, katero seveda sprejemlješ, ker se nočeš farškemu gospodu, duševnemu svojemu pastirju zameriti, ker imaš deco v šoli, katero podučuje ta gospod v svetih verskih resnicah.

Kmet, delavec, sedaj ti je treba pomisliti, kako je to, da so tisti gospodje, ki nimajo nigdar dovolj polnih svojih farških žepov, tisti, ki ti računijo za vsaki korak, katerega morajo za tebe storiti, kar na enkrat tako požrtovalni tebi nasproti? Kmet, delavec,

kako le to, da ti plačujejo radovoljno list, tebi, ki jim moraš, če zmolijo le en očenaš za kakega tvojega rajnkega zato šteti denar? Ali se ti ne začne jasni v glavi?

Ako se ti niso že vsled takega naročevanja odprle oči, le odpri list in ga čitaj, čitaj ga gor in dol, potem, da potem se bodejo odprle gotovo! Od prve do zadnje strani ne najdeš v njem navadno ničesar drugega, kakor poročila o farških veselicah, farških zmagah, farškem napredku, farški ali pa še kvečjemu pervaški ljubezni napram kmečkemu in delavskemu ljudstvu. V teh listih najdeš v medenih, zvišenih besedah zagovarjanje vseh tistih farških — lumpov, kateri so se po pravici napadali od kake naprednjaške strani, v njih lahko čitaš, kako si spira in umiva ta ali drugi klerikalček svoj črni umazani značaj, hvaleč in roteč se, da je čist, kakor angelj iz svetlih nebes! Med zvezde segujejo v takih listih farški bratci, tako zvani prvaki slovenskega ljudstva, dohtarji, hofrati, profesorji i. t. d. i. t. d., spevajo se slavospevi slovenskim poslancem, izvoljenim seveda pod farškim uplivom! Laž se kopiči na laž! Proti drugače mislečim pa se zmerja, meče se blato po možeh poštenjakih, ki so druge narodnosti, drugega prepričanja, mogoče druge vere, vse samo le radi tega, da bi v tem bolj svetli luči stali angeljsko čisti — klerikalci hinavci!

Ako pa poročajo drugi nepristranski listi o kakem klerikalcu svinjarju, ako se dokaže celo sodnijskim potom kakemu prvaškemu potepuhu njegova vnebovpijoča faloterija, potem, da potem molče ti listi in njihovi „pošteni“ uredniki tako, kakor grob, ali pa obrnejo celo stvar tako, da izkopljejo iz vsega smrdečega blata za sebe in za svojce vsaj trohico koristi!

Ali še naj omenimo tukaj brezmejne hujskarije, napeljane proti drugi narodnosti, ali naj opomnimo na brezvestno zapeljevanje mladine k pijančevanju, razuzdanem zborovanju, potepuhanju, tepežu, nboju — umoru?

Glej kmet in delavec, taki časopisi se ti naročajo in plačujejo od tvojih farških voditeljev, ti časopisi to je tisto banderišče na katerem ponosno vihra črna zastava slovenskega ljudstva, zastava pogube, zastava hinavskega, veleizdajalskega klerikalstva! Le svoje ideje, svoje namene širijo dolgosuknježi se svojim časopisjem, svoje politične nazore trosijo med ljudstvo, gradeč tiho in počasni, toda jako spretno most tje dolj proti tako zvanemu blaženemu, večnemu — Rimu!

Kaj je temu časopisju mar za narodnost, kaj mar za državo v katerej živijo? Ničesar! Vrhunec njihovega vročega hrepenjenja je vesolna, ves svet obsegajoča vlada, rečimo država papeža a vendar pa je Kristus sam, ki je bil milijonkrat več, kakor vsi papeži povdarjal: „Moje kraljestvo ni kraljestvo tega sveta!

In za to kličemo danes s polno pravico našim vrlim kmetom, trgovcem, delavcem, sploh celemu ljudstvu: Proč s farškim časopisjem!

Ljudstvo, proč s farškim časopisjem, razširjaj napredne časopise, razširjaj naš list, razširjaj „Stajerca“, še le potem ti je upati, da ne bodeš še v bodoče slepo tavalo za veleizdajalsko zastavo pogubonosnega klerikalizma!

Da, velikansko število poštenih možev in mladeničev, velikansko število poštenih gospodinj in vrlih deklet iz ljudstva je že sprevidelo kaj namerava z njimi farško časopisje, da pa bi o tem bilo prepričano vso ljudstvo, to, le edino to je naša vroča, naša iskrena želja!

In ta želja se nam bode tudi enkrat spolnila, to nam obeta navdušenje za napredek, ki se je ravno v zadnjem času skoraj v vseh krajih zbudilo! Le pogumno naprej! Zvezda juternica je zasijala, kmalu napoči i tebi ljudstvo krasen, svitel dan, dan tvoje duševne prostosti!

„Sklicevaje se na § 19 tiskovnega zakona . . .“

Nič ni popolnega na tem svetu vse se da na ta ali drug način zaviti najbolj nepopolni pa in najbolj zaviti so zakoni naše avstrijske države, tičoč se tiskovin.

Kakor je znano našim bralcem, primorani smo bili v našem listu priobčiti en „popravek“ za drugim in skoraj vsi ti „popravki“ bili so nam poslani iz kovačnice ali fabrike „popravkov“ od nekega duhovnega obrambnega društva v Ljublani. To društvo se je namreč ustanovilo iz zgolj tega namena, da bi branilo duhovnike napadov od strani liberalne ali napredne stranke. Ker pa društvo nasproti dejstvom, priobčenim po naprednem časopisju ne zamore odgovarjati z nobenimi drugimi dejstvi — kar je namreč črnega, ne da se spreobrniti brez laži nikakor v belo — poseže to famozno društvo po znamenem paragrafu 19. tiskovnega zakona in vsak popravek poslan nam od tega društva začenja z znanimi besedami; „Sklicevaje se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da priobčite sledeči stvarni popravek.“ Tak popravek sestavi imenovano društvo naravnost samo, ali pa ga vsaj pretuhta, je li je sestavljen po določbah tiskovnega zakona. Pobiksan ali skrtičen kaplanček ali župnik pa ga mora podpisati. V časih se zaleti kaplanček ali župnik tudi k kakemu prvaškemu dohtarčku in mu mora ta sestaviti tak popravek v časih skobaca se kak farški gospodek sam na to visočino, skuje sam popravek in nam ga vpošle.

Brez dvombe bode zanimalo naše bralce, ako njim povemo enkrat naše mnenje o tem paragrafu.

Paragraf 19. tiskovnega zakona se glasi nekako tako le:

V periodično tiskovino sprejeti se mora vsak popravek, tičoč se v njej priobčenih dejstev, ako to zahteva kaka oblast ali pa prizadeta zasebna oseba in sicer v list (zvezek), ki izhaja takoj po zahtevanju priobčenja popravka ali ki izhaja kot drugi po tem zahtevanju. Popravek priobčiti se mora na ravno istem mestu lista, z istimi črkami, pod istim vzglavjem, kakor se je ponatisnil članek, ki se po-

zširja
erca",
odoče
snega

mlade-
vrlih
rava ž
ričano
naša
ila, to
vno v
e po-
kmalu
tvoje

KOV-

da na
n naj
oči se

i smo
rugim
ani iz
uhov-
tyo se
la bi
e ali

tvam,
e od-
tar je
kakor
amen
ravek
i be-
kona
vek.

vnost
n po-
tačen
časih
rvaš-
ravek
na to

ako
grafu.
kako

avek,
kaka
ezek),
ali ki
občiti
pod
e po-

pravljja. Uradni popravki se morajo vedno brezplačno sprejeti, popravki od zasebnih oseb le tedaj, če niso daljši, kakor dvojna mera članka, ki se popravlja. V nasprotnem slučaju se morajo za to, kar presege navedeno mero, plačati običajne pristojbine ponatisa. Zahteva glede sprejema popravka se mora na željo potrditi. —

Tako se glasi ta famozni paragraf.

Naše mnenje o njem je sledeče: Stem paragrafom ravno, tako, kakor s svetim pismom! Na obadva licenje se lahko tudi največji — **lopov!** Saj je znano, da je vzel s seboj svoj čas vrag lačnega Kristusa in tempelj. Sveto pismo piše o tem te le pomenljive besede: „Tedaj ga (namreč Kristusa) vzame hudič in ga postavi na vrh templja in mu reče: Ako si sin božji, spusti se doli **zakaj pisano je:** Svojim angeljem je zavoljo tebe zapovedal, da na rokah te bodo nosili, da kje s svojo nogo ne stopiš ob kamen. Jezus pa mu je rekel: Zopet je pisano; No izkušaj gospoda svojega Boga!“

Peklenski duh se je toraj skliceval v pričo Jezusa na sveto pismo, sedajni klerikalni — hudiči pa se sklicuje v pričo javnosti in postave na paragraf 19 tiskovnega zakona!!!

„Zakaj pisano je:“ je rekel hudič v svetem evangelju, njegovi zvesti sedajni učenci pa povdarjajo: Sklicevanje se na paragraf 19 tiskovnega zakona“

In kakor je že znamenje za paragraf namreč: § 19 tisk. zak. gor ali dol, vedno bode dal zaščitje tudi največjemu — potepuhu, zakaj po njem se lahko zavije v nasprotstvo celò vsaka taka resnica, ki je jasna, kakor beli dan!

Ako piše n. pr. „Štajerc“, zgolj resnico o kakem namreč, da je bil pijan, da je ljudstvo farbal, da je zapeljeval mladino, da mu je bila šesta Božja zavoljo deveta briga, takoj sme po besedah gori navedenega paragrafa poslati tak svinjar popravek in povdarjati: „ni res da bi bil pijan, ni res, da bi bil ljudstvo farbal, mladino zapeljeval, ni res, da bi mi bila šesta Božja zapoved deveta briga, res pa je, da sem bil trezen, res, da sem bil vsikdar odkritosrčen prijatelj ljudstva, res, da sem vodil mladino le na ravno pota, res, da nisem nigdar prešestoval. In tisti, ki razmer ne poznajo, čitajo tak popravek, majajo glavami in rečejo: Glej, „Štajerc“ je lažnjivec in brekovelec, ki je pisal o tem angeljsko čistemu gospodu take laži. In vendar ni lagal „Štajerc“, ni lagal njegov dopisnik, pač pa je lagal v pričo javnosti in pod zaščitjem postave tak lopov sklicevaje na § 19. tiskovnega zakona. To danes tukaj ravno pribijemo, da bodejo vedeli naši bralci presoditi, ali te vrednosti so popravki, katere je moral po postavi do sedaj priobčiti naš list in katere bode moral ponatisniti še v prihodnjic.

Kdor je poštenjak in se mu je od kakega namrečnega lista povzročila nevedoma kaka krivica — nevedoma se od naprednjaške strani to nigdar ne godi — ta si bode vedel na kak drug način popraviti, da dokaže svojo nedolžnost, sklicevanje na 19. tiskovnega zakona pa bode pripustil mirne

duše vsem tistim, ki časte tako hudiča, da hočejo po njegovem vzgledu dokazati čistost svojih namenov!

Dopisi.

Cirkovce. Dne 2. novembra t. l. smo imeli pri nas občinske volitve. Trajale so od 9 ure predpoldan do 8 ure zvečer. Tako dolgo trajajočih volitev še pri nas v Cirkovcih ne pomnimo. Povzročil pa je te tako dolgo trajajoče volitve naš kaplan Melhijor Zorko s svojo strastno agitacijo. Cela dva dni se je kaplan vozil okoli volilcev, končno še je sklical shod v farovž. Toda vse kaplanovo prizadevanje bilo je popolnoma zastonj. Kaplanova stranka je klaverno podlegla. Ker toraj ni bilo zmage, pisaril je kaplan noč in dan in zares je iztuhtal in skoval tako težko pritožbo, da ste jo morale nesti dve osebi k pristojni oblasti. Kot kandidate imel je kaplan napisane take možakarje, da je bilo zares čudno, kako, da je le zamogel kaplan upati, da bi njim dal kedo svoj glas. Melhijor Zorko, ti bi kot dušni pastir moral pustiti volitve in agitacijo za nje pri miru, ker te občina čisto nič ne briga. Mnogo bolje bi bilo, ako bi pometel pred svojim pragom, tako, da ne bi imeli ljudje toliko o tebi govoriti. Svetujemo ti še enkrat, da pustiš nas kmete in naše občinske volitve popolnoma pri miru, drugače bomo pogledali malo bolj globoko v tvojo preteklost, no, in saj veš, kaj potem pride vse na beli dan! Celo še s tistim bomo ustregli, kako veliki ljubitelj pomarčan si ti in kako se zanimaš za tiste, ki to izvrstno sadje prodajajo, posebno, če so ženskega spola. Naprednjaki.

Od sv. Lenarta v Slov. gor. Narodnjaki za hrbtom. Med seboj in pri glažeku so si ti gospodje „Svoji k svojim“, a kadar pa pridejo v drugo tovaršijo grize lahko eden drugega. Slučaj, ki ga navedemo, je popolnoma posnet iz življenja lenarških narodnjaških velikašev. Evo imena! Dr. Tiplič in ruperški župnik Pajtler. Stvar je sledeča. Župnik in znani ljubljanski živinozdravnik Hinterleder sta v narodni gostilni pri Poliču do polnoči popivala in potem sta šla ob enih v stanovanje živinozdravnikovo, ki je imel doma svojo hišno, katera je bila ravno pred tednom porodila. Hišna je morala vstati in obema pijanima gospodoma — „streči“. To je povedal doktor Tiplič o svojem zvestem prijatelju župniku šentruperškem. Da bomo vrlega doktorja Tipliča še bolj natanko spoznali, hočemo si ogledati tudi male njegove prislužke. Ta veliki slovan šentlenarčkega trga išče svoj prislužek na različen način. Povemo mu le eno. Kaplanu Paniču od Sv. Ane na Krembergu, ki je sicer vesel v družbi, a včasih komu, ki mu ni po volji par toplih za uho pove, je imenovani doktor sledeče svetoval: Kadar v šoli kakega ali v krčmi kakega fanta premlatiš, potem pa le pošteno, da jaz potem več zaslužim. — Kaj ne, zares malo čuden nasvet? Čuden pa tembolj, ako pomislimo, kako ta doktor pohajkuje od enega farovža do drugega in žre in žre in žre! Toda naj mu bode, mi mu to privoščimo, kakor njegov prislužek,

Sv. Martin pod Vurbergom. Dragi „Štajerc“! Tudi mi te zopet prosimo, da priobčiš od nas poročilo, kako se nam godi, zakaj tudi mi trpimo prav mnogo vsled brezobzirnosti našega dušnega pastirja, našega Lipeka Viher. — Župnik, mi te javno vprašamo, kako dolgo še nas hočeš voditi za nos? Ali se ne bodeš kmalu od nas odstranil, od nas, ki smo ti že davno trn v peti? — Kakor povsod želela si je naša fara dobiti tudi kaplana. Naš obče spoštovani cerkveni ključar je toraj v imenu faranov prosil v navzočnosti č. g. dekana za kaplana. To pa je župnika tako razkačilo, da je ves besen skočil ključarju v prsa. Zakaj le neki? Ali se župnik boji kaplana? In vendar je neovržena resnica, da mora biti več faranov pri nas delj časa brez maše, ako nočejo iti v sosodne cerkve. Vsi ne morajo na enkrat zapustiti doma, toraj ne morajo vsi k eni službi božji, mnogo pa je takih, ki sploh nočejo več v cerkev, iz golj mržnje napram župniku, katero mržnjo pa je povzročil župnik se svojo nestrpnostjo sam. Prišlo že je tako daleč, da že grozi veliko župljanov odstopiti od vere, samo za župnika voljo in to se bo tudi prej ali slej zgodilo, ako se ta župnik ne odstrani. Proč z takim duhovnikom, kateri seje zgolj sovraštvo med svoje farane, proč s takim župnikom pred katerega faran ne sme, dokler mu tega ne privoli farška kuharica, proč s takim naslednikom Kristusovih učencev, ki ima v enem tednu opraviti po tri cele dneve, pri sodnji, spričujoč za svojo kuharico! — Okoli naše cerkve ne sme in ne more noben faran, ker je to župnik prepovedal in ker je pot zgradil, a ravno po tem mestu smejo se pasti župnikove krave in telice in to na nekdamnem pokopališču, po grobeh nekdanjih poštenih naših pradedov, pobožnih faranov fare Sv. Martina! Župnik, mi te vprašamo, čemu pa si potem dal olepšati na pokopališču kapelice na naše stroške, morda li za farške krave in telice? Sploh pa nam povej, ali morda misliš, da so sezidali naši pradedi tako prostrano župnišče le za tebe in za tvojo kuharico? Poprej smo imeli pri Sv. Martinu župnika, kaplana in še povrh nekega gospoda v pokoj, sedaj pa ti ne trpiš ne jednega in vedno praviš, da ni prostora za kaplana. Kaj, ali potrebujeta se svojo kuharico vseh šest izb? O, ne, za prostora voljo se ne braniš kaplana, paš pa za nekaj družega voljo! Od Broda denarji in sicer 120 gl. na leto, namenjeni so za kaplana. Aba, najbrž pa je to vzrok, najbrž pa ti diši ta postranski dohodek tako, da se braniš na vse kriplje kaplana!? Nadalje župnik, povej nam, kedaj pa bodeš popravil tisto krivico, ki si jo povzročil svojim nekaterim poštenim faranom, katere si podolžil, po krivici, da so ti vlomili v cerkveno kaso in ti pokrali iz nje denar? Kedaj boš dal zadoščenje tistim, katere si zopet po nedolžnem žalil, dolžeč jih, da so ti pokradli meso in slanino?

Večina župlanov Sv. Martina pod Vurbergom
Iz Pragerskega. Tukaj se je pretečeni teden
čela krajna zadružna šola, v kateri se bode pouč
valo tudi v nemškem jeziku in sicer bode pouč
jezik nemški. Da bode ta šola prospevala ni dyom
kajti že sedaj ob začetku se zglasuje deca iz ce
okolice. Tu se je pokazalo, kako splošne so že
ljudstva, da bi se naučila kmetska mladina tudi ne
škega jezika. Kmetско ljudstvo v svoji gospod
stveni stiski ni zmožno, da bi priskrbelo vsake
svojemu otroku zdatno doto ali erbij, večinoma
to, kar se otrok o mladosti nauči tudi že vse,
mu zamorejo zapustiti njegovi stariši. Seveda,
našim klerikalcem ta šola prav nič ne ugaja, vsi
po koneu. Po svoji stari navadi slepijo ljudstvo
mu lažejo, češ, da ta šola ni prava, ni državna it
Ti hinavci hočejo, da bi Slovenec ostal vedno zab
da bi ga potem ti osrečevalci ljudstva ložje do sku
nosti izkoriščali. Ti nesramni farizeji računajo na
reč s tem, da Slovenec, ki se ni naučil ničesar dr
zega, kakor samo svoje materinščine, tudi duze
ne bode čital, kakor le njihove duševne proizv
kakor klaverna njihova poročila, priobčena v njih
vih farških cunjah kakor je „Gospodar“, „Naš Dom
itd. Sevè, da si prizadeva na vso moč „Sloveni
Gospodar“, da bi oblatil to šolo, toda to mu
bode čisto nič koristilo, zakaj, hvala Bogu ljudst
je spoznalo korist te šole že samo dodobra. Šola
društvo na Pragerskem bi ne bilo moglo bolje

kakor jo je zadelo s tem, da je nastavilo, go-
da Jakoba Budna, nekdanjega nadučitelja na
Črešnjec. — Preteklo je že 30 let, od kar je bil
blagi gospod nadučitelj na Črešnjec in še danes
ga vse spominja z veseljem. Zakaj ta gospod je
čeval svoje učence z ljubeznijo in z najboljšim
pohom med drugim že tedaj v nemščini in pa z
ko požrtovalnostje v sadjereji. Veliko število učen-
tega vrlega gospoda je nastavljenih v železniških
bah na Pragerskem, v Mariboru itd. in vsi ti se
minjajo kaj radi in veselih src svojega učenika,
poda Budna in to tem bolj, ker sedaj vsi sprevi-
koliki dobrotnik jim je bil ta gospod prav
no s tem, da jih je podučeval svoj čas v nem-
jeziku. Stariši, tirjate tudi po drugod, da se
učila Vaša deca družega deželnega jezika, ker
le tisti, ki si morajo težko služiti svoj kruh,
vidijo koliki pripomoček jim je v boju za njihov
anek znanje družega deželnega jezika. Učitelji v
em okraju, naj pa si vzamejo za vzgled blagega
poda Budna posebno tisti, ki so na deželi in
eri mislijo, da bodeje sè svojim političnim huj-
njem bolj koristili ljudstvu, kakor pa z resnim
ukom. Toraj še enkrat izrekamo našemu vrlemu
elju Budnatu našo najsrčnejšo zahvalo za njegov
d, ob enem pa tudi prošnjo, naj bi on poduče-
še našo mladino z istim navdušenjem,
or je podučeval nekdaš nas. Hvaležni smo mu že
lovelj vsi, a hvaležen mu bode tudi naš bodoč rod.
se pa tiče obrekovanja po znanih farških cu-
h, naj nikakor ne zabranjuje tega našega vrlega
m. poda v njegovem delovanju, ker, kdor je pameten
n za kdor le količkaj trezno sodi, ta bode vedel nje-
pouč e zasluge ceniti, vedel pa tudi bode, da izlivajo
pouč novani listi le po tistem svojo brluzgo, kdor se
omit e vklanjati njihovemu za ljudstvu tako škodljivi
ce nplivu.

Hvaležni nekdašnji učenci.
Spodnja Poljskava. Dopisunci „Slov. Gospodarja“
Domovinc“ žalujejo in močno tarnajo in kričijo,
ni bil 23. p. m. izvoljen po njihovi volji občinski
or in župan. Posebno jih pika in njim smrdi, da
izvolili pridnega obrtnika A. Sagadina. Ti peto-
ka imeli bi pač radi sebi enake v odboru, hoteli
dv odbor dobiti pristaše „Gospodarja“ in „Doma.“
si s Poljskava je pokazala da noče dalje tavati v
vo ji, ona je pokazala, da je že dan. Naprednjaki.

Sv. Trojica v Sl. gor. Dolgo časa čakali so naši
abikalci, da bi se vršile občinske volitve. Največ pri-
kraeval si je naš nam zelo priljubljeni P. Berard,
eri je skoraj vsako hišo zaradi volitve obiskal. Na
dvečer te volitve bilo je v njegovi izbi zelo ve-
zeg, kajti računali so že na gotovo zmago. Pa glej!
rod pod „Saperment Miha“ dobil je drugi dan le
jihe lasa. Mihecu se je že sanjalo, da bo on postal
om rgermeister.“ Sicer so mu gospod župnik, kate-
nsl in podobar na pomoč prišli, pa vse nič ni po-
galo. Gospodu katehetu se je že v začetku pone-
stv ilo zaradi volilne komisije. Šlišali smo, da name-
lsk ajo P. Berard za nove črevlje pobirati, ker so si
ze ob času volitve vse šolne raztrgali. Žalostno, ker

bilo je vendar vse zastoj. Za prihodnjič en par
meric več sveče.

Sv. Vid v podjunske dolini na Koroškem. Ker
marsikateri bralec in prijatelj vrlega „Štajerca“ od
našega kraja še ni kaj slišal, naj danes s stem izve
nekatero reči tudi od nas. Poročati hočemo najprvič
o volitvah v državni zbor, katere so se nedavno
vršile pri nas na Koroškem. Sicer je ta stvar že malo
zastarela, ker pa koroški klerikalni list „Mir“ še
zmira o teh volitvah piše in se o naprednjaških
naših volilcih laže, je treba, da bralci „Štajerca“ o
tem izvejo resnico. V številko z dne 2. nov. t. l.
piše imenovani koroški farški list v nekem dopisu
iz Žitarevasi, da je naša (napredna) stranka vse sto-
rila v prid zmage in da je zmago dosegla le vsled
velike svoje agitacije. No, morebiti misli dopisun iz
Žitarevasi, da sme le farška stranka agitirati?? In
zares, kako so naši klerikalni „gospodje“ agitirali
proti našemu kandidatu, obče spoštovanemu gospodu
Seifrizu, to je presegalo že vse meje poštenosti. Tako
je na primer v naši fari agitiral mladi naš kaplan
sedajni provizor Skodej proti g. Seifrizu, da že ni
bilo več lepo in spodobno. Ta mladi gospodek in še
nezrel politik, ki še ni dolgo pri nas, je letal od
hiše do hiše in je hujskal ljudi proti g. Seifrizu. Je
li to naslednik Tistega, ki je rekel, da bi se morali
vsi ljudje med seboj ljubiti, je li to pravi Kristusov
učenec? Gospod provizor, zakaj se vtičeš v naše ko-
roške razmere, katerih sploh še ne poznaš, ker si še
pre mlad in ker si prišel k nam iz druge dežele? Če
ti naše razmere ne ugajajo, pa idi nazaj od koder
si prišel! Gotovo si porabil pri tvoji strastni agita-
ciji par podplatov! Ali jih ni škoda? No, in na
slednje pa pišejo klerikalni farizeji, kakor, da bi bila
agitirala le napredna stranka, sami pa, da bi bili se-
deli doma za pečjo. Seveda nam je znano zakaj so
se potezovali farški gospodje toliko za svojega org-
larskega mojstra, gotovo bi jim bil ta, ako bi bil iz-
voljen ves trud poplačal, gotovo se petezoval le za
duhovne in njegov najprvi predlog v zbornici bi bil
zvišanje plače duhovnikov, Ta pa ni in ni potrebna!
Zares je, da znabiti ta ali drugi gospod iz farovža
nima zelo visokih dohodkov, a res pa je tudi, da
skoraj vsaki župnik zapusti lepo premoženje. Tako
je zapustil na pr. naš pred kratkim umrli župnik
Lassnig prav lepo premoženje. Dragi bralci „Štajerca“,
gotovo ste radovedni, kdo je to premoženje podedo-
val? Vso premoženje župnikovo je podedovala žup-
nikova kuharica. Mi ji tega nikakor ne zavidamo,
privoščimo jej to najbrž prav dobro — „zasluženo“
doto ali erbijo, toda ne moremo drugače, da ne bi
povedali, kako je postopala kuharica, oziroma župnik
napram sorodnikom župnika. Župnik ima več bratov
in sester. Med temi so nekateri, ki živè v prav sla-
bih razmerah in bi bilo jako potrebno, ako se bi
bilo tudi na njih zmislilo. Ena župnikova sestra je
„oferca“ in ima 8 živih, neodraslih otrok. In vendar
se je župnik prej spomnil na svojo kuharico, kakor
pa na svojo lastno sestro in njene otroke. In tako
se godi skoraj povsodi, kjer umerje kak duhovnik.

Imenovani vrli naš provizor pa seveda sovraži tudi iz cele duše vse, kar je nemškega. Gospod provizor, kaj pa bi bilo postalo iz tebe, ako se ne bi bil naučil svoj čas nemščine? Zakaj pa si si poiskal ti boljši kruh? Nam ubogim kmetom in našim otrokom pa zabranjuješ nemščino? Seve ti nimaš otrok in jih po cerkvenih odredb ne smeš imeti in zavoljo tega misliš, da smeš hujskati proti nemščini koliko se ti poljubi. Toda, pomisliti moraš, da je nam potrebno skrbeti za naše otroke, da moramo mi na to paziti, da se bode naučila naša deca tudi še drugega deželnega jezika, jezika, ki ga bode svoj čas potrebovala v življenju, kakor vsakdanji kruh! — Če pride kdo k našemu provizorju s kakim nemškim pismom ali računom, postane ta gospod razburjen in vendar vemo, da se provizor prav rad poslužuje včasih sam nemškega jezika. Ko je župnik umrl, naročil je provizor kot tedajni kaplan celo 10 sodčkov pive in to v nemškem jeziku. Zakaj pa je tukaj bila „ta presneta nemška špraha“ dobra? — Ker ravno omenimo pivo, naj še nam bode dovoljeno nekaj pripomniti. Farška cunja „Mir“ je v številki z dne 2. novembra iz Žitarevasi pisala tudi, da je neki kmet blizu Šent Vida pustil streljati, ko je izvedel, da je g. Seifríz izvoljen državnozbornim poslancem. Pisalo je imenovani farško glasilo, da je g. Seifríz temu kmetu dal za to sodček piva in da se je v hiši dotičnega kmeta plesalo tako, kakor so Izraelci plesali svoj čas okoli zlatega teleta. Smrdljivi farški list na to psuje kmeta in ga imenuje, da je bil on sam tisto tele. Nesramni lažnjivci, se svojo nesramno pisarijo vred! Resnici na ljubo povemo le to, da je dotični kmet zares pustil streljati iz veselja, da je izvoljen gospod Seifríz, da pa nikdar in nigdar ni dobil ničesar za to. Kar pa se psovke tele tiče, katero je vrgel brezobzirno farški list kmetu poštenjaku v obraz, naj vedo še druge dežele, da imamo na Koroškem zares telet in sicer krščenih dovolj, ta pa so vsi tisti, ki se dajo mlademu, neizkušenemu kaplančku voditi za nos, nadalje tisti, ki nočejo sprevideti, da cela koroška prvaška in farška druhal skrbi le za lasten svoj nikdar dovolj polni žep, da je nedosežno delavna v iskoriščevanju našega že itak ubogega ljudstva. — Da še poročam nadalje o pivo vedite dragi bralci, da se ga je zares za časa naših zadnjih volitev na Koroškem dovolj popilo, toda ne od naprednjakov, temveč od klerikalcev. Tako n. pr. v Šent Vidu in sicer saj vemo na čegav račun. Ko je zmanjkalo pive šel je neki strasten pristaš klerikalne stranke svojega navdušenja celo v gnojnico hladit, drugi pa je obležal sredi sobe kot pristen, klerikalen gost. — Naj se konečno omenimo, kako se je godilo našemu provizorju v Pokrčah vasi blizu Grabšlanja pri shodu, prirejenem od koroške kmetske zveze pred volitvami. Doma na prižnici je rekel ta gospod, da mora iti k inštalaciji tamošnjega župnika. Seveda pa je moral obiskati tudi omenjeni shod, na katerim se je pa obnašal prav značilno. Celó nek župnik je odkrito grajal to njegovo obnašanje. Trdi se celo, da so prišle neke

tuje roke v prav toplo dotiko z ušesi tega vzorne Kristusovega duhovnika. Lep izged!? Še nekaj, bomo spoznali, kake manire se je ta gospod naučil v šolah. Po nekem krstu je rekel v gostilnavroči babici (hebami) ki je bila iz Mohlič, ki so kmetje večinoma naprednjaki, doma: „No, mohlički krafl!“ Gospodek, mi te svarimo, da tacega ne izustiš več, drugače te zgrabi kaka pošeta mohlička roka še bolj temeljito za učesa, kakor je to zgodilo v Pokrčah in ti pokaže, da tudi „žegnanim“ ustam farškega hujskača devolje zmerjati napredno mislečih kmetov. Za danes hočem skleniti, obljubimo pa, da bomo od sihmal brezobzirno poročali vsako lumparijo, katero bodejo poročili v naši bližnji okolici naši klerikalčki.

Šentvidemski naprednjaki.

Spodnještajerske novice.

Župnik Kunci — postaja mehek. Našim bralcem dobro znani župnik Kunci od Sv. Jurija ob Ščavnici pisal je nekemu ptujskemu gospodu pismo, prosil ga, naj bi ta uplival na naše uredništvo, da ne priobčevali več dopisov o njegovi osebi, češ, dotični dopise o njem pošilja neki mežnar od Sv. Jurija to iz golj. sovražtva, izvirajočega iz tega ker se morala dotičnemu mežnarju svoj čas služba odpovedati. Kunci, o ti nedolžna duša ti, vedi, da na mežnar nigdar ni poslal nikakega dopisa in mi svetujemo, da pustiš dotičnika čisto pri miru, k bodeš drugače obremenil zopet svojo vest in sicer tem, da bodeš pustil občutiti svoje preganjanje sovražtvo popolnoma nedolžnemu človeku. Nadalje svetujemo upliva t i na svoje farane in sicer tak da jim ne bode treba o tebi kaj slabega poročati. Postani zopet pravi Kristusov duhovnik, ne hujskar in ne ščuvaj proti tistim faranom, ki so druge mišljenja, kakor si ti in — Bosna bo mirna! Bo prepričan Kunci, da bi mi mnogo rajši poročali tebi le dobre vesti in da smo priobčili vse dopise tebi le zavoljo tega, ker še nikakor nismo zgubili upanja, da se konečno vrneš v prid svojim faranom zopet na pravo pot! Tvoje dotično pismo nam kaže da še se ti nikakor in zatrló popolno čustvo dobro, da še gojiš v srcu pošteno mišljenje! Ne ubogaj svoje srce in ni se ti bati, da bi te pekla vest, vsi tvoji farani te bodo čislali, čislalo te na uredništvo, ki bo ponosno na to, da je pomagalo spraviti zopet nazaj v naročje naše svete cerkve duhovnika, ki je bil zabredel le zaabiti vsled tujega vpliva na kriva pota!

Utopljenec. Dne 27. p. m. je našel neki brodnik v Brežicah ko je izkal drva, utopljenca v Savi. Utopljenec je ležal najbrž že delj časa v vodi, ki je truplo bilo že skoraj popolnoma strohnelo. Okoli pasa imel je privezan jermen in so slutiti, da je najbrž pri kopanju utonil. Do sedaj še se ni zmoženo dognati kdo da je.

Sv. Anton v Slov. gor. Joj, joj, kaj bode, sv. Antonu je vojska. Kaplan Lašpohar strela

ključa. Če bi z kanoni, bi se v Ptuju vse streslo in zrušilo. Ima baje dober vojni načrt od sv. Benedikta. Več se še sedaj ne more zvedeti.

Ptuj. Gostilničar Weissenstein je preselil je svojo gostilno v Allerheiligengasse, kjer je bila preje gostilna Petovar. Opozarjamo na naznanilo.

Vinski sejem v Sv. Barbari v Halozah. Vinogradniki završke in barbarške fare so se 29. p. m. zbrali in sklenili, prirediti vinski sejem, kateri se bode vršil v četrtek, dne 14. decembra t. l. tukaj pri Sv. Barbari. Da se store vse potrebne priprave, se je izvolil odbor 14 mož. Na dan sejma bodo omenjeni tudi preskrbeli vsakemu kupcu brezplačen voz z eno uro oddaljene železniške postaje Možganjci in tudi nazaj, če le svoj prihod prej naznani tukajšnjemu občinskemu uradu. Obiskovalci sejma ne bode toraj imeli ta dan nobenih stroškov razven tistih na železnici, če že na sejmu kaj kupijo ali ne. Še več! V prostrani dvorani bodo imeli posestniki svoje blago razstavljeno in na vsaki steklenici bode tudi napisana množina, cena in označen bode tudi vrh, od koder bode dotično vino, in če kupcu ne bi ugajalo, da ide sam pečatit, oziroma pretakat kupljeno vino, mu tudi to preskrbi odbor. Če upoštevamo te ugodnosti in naposled tudi to, da je zrastle letos tukaj izvrstna kapljica, da bodo cene nizke in da bode gotovo čez 190 vinogradnikov ponujalo do 3000 hl in več pristnega in okusnega vina — pokvarjen ali drugače slab pridelek bode od sejma izključen — se je nadejati mnogobrojne udeležbe. Sejem pa bode ugajal producentom, ker bodo tako hitreje svoje blago spetali in tudi kupcem, ker bode imeli brez posebnih stroškov mnogo različnega a zjamčeno pristnega vina na razpolago.

Naše naročnike prosimo, da pri pošiljlatvi naročnine zapišejo številko, ki jo ima naslov. Novi naročniki naj omenijo, da so novi. Če kedo za drugega naročnino pošlje, naj natanko napiše, za koga da plača. Posebno prosimo, da nam natanko pišejo naslov (adres.) Štajerc stane na leto 2 K in se naj pošlje denar na „Upravištvo Štajerca“ (Verwaltung des Štajerc) naprej. Naročniki v Nemčiji in Ameriki plačaja na leto 3 K naročnine. Na mestu da daste 2 K za „Mohorjeve knjige“ in s tem podpirate največje klerikalno podjetje, naročite si „Štajerca.“ Stare naročnike prosimo, da nam pridno nabirajo nove naročnike in naročnino ob novem letu ponovijo.

Slov. Gospodar toži, da izostajajo nemški kupci in da je ljudstvo v veliki zadregi, ker ne more ničesar prodati. Glej, glej! Kdo pa je temu kriv? Vse to narodni hujšaki in v prvi vrsti „Gospodar“ sam, ki vedno hujškajo proti Nemcem. Za zahvalo, naj bi še potem nemški kupci prihajali v take kraje. Mnogo mnogo škode je že naredila ta hujškarija farjev in prvakov našim kmetom. V farovžu ali v pisarni prvaškega dohtarja še kmet nikdar ničesar ni prodal. Toraj spodite kmetje take hujšake, recite, vi hočete mir in prišli bodejo spet trgovci iz vseh krajev. Kako pa bi sedaj prišli, da, morebiti se celo ne upajo. Nemška beseda je prvakom trn v peti, odločno rečejo,

da ne sprejemajo nemških dopisov — a nemški groši se jim zelo svetijo.

Sv. Marko pri Ptuj. Slišali smo, da kaplan še vedno fehta. Spodite ga z besedami, sami potrebuje denarja, sami imamo potrebščine. Zima je tukaj in žalostni časi nam ne dovolijo meni tebi nič in za nič denarje darovati.

Sv. Anton v Slov. goricah, Z veseljem pozdravljamo naše naprednjake v Sv. Antonu. Le tako naprej, покаžite, da ste že siti regimenta farjev in prvakov. Držite se le naprednega gesla, bodite neumorni v zanaprej v boju za luč in vselej ostanite sovražniki vsake teme.

Surovi fanti. Iz Sv. Petra pri Mariboru se nam poroča: Brata Franc in Janez Neuvirt sta znana pretepača in sta že večkrat radi tega v zaporu bili. V nedeljo sta z večimi drugimi viničarskimi sini okoli 11 po noči šla k hiši viničarja Knupleš in tamkaj razsajala. Eden sin viničarja je šel iz hiše gledat kaj da je. Takoj so ga suroveži obkolnili, ter ga z noži na vratu in rami težko ranili. Na njegovo kričanje prišel je oče vun in tudi tega so takoj začeli pretepavati. Z nožem dobil je en bodež v pljuča. Med tem prišel je tudi drugi sin in tako se mu je zgodilo, kakor prejšnima. Vse tri so težko ranjene pripeljali v mariborsko bolnišnico. Brata Neuvirt in pridni sodrugi so že pod ključem.

Doktor Brumen — zopet obsojen. Naš veliki prijatelj prvaški doktor Brumen, sodnijsko znani o v a d u h, jo je dne 28. p. m. zopet prav pošteno izkupil. Bil je namreč obsojen od okrajne sodnije v Gracu na štiri tedne zopora, poostrenega v vsakem tednu z enim postom. Posestnik Martin Hradiš in njegova žena Liza od Sv. Lovrenca v Slov. gor. imela sta opraviti v pisarni doktorja Brumena v neki zadevi, tičoč se zavarovanja pri „Slaviji“, znanem češkem zavarovalnem društvu. Seveda si je doktor Brumen, kot navdušen slovenski prvak prizadeval na vse kriplje, da ne bi trpela Slavija kake škode. Cela zadeva pa je začela Hradišu in njegovi ženi prav po prvaškem smrdeti. (Brumen je namreč med drugim tudi povdarjal, da bode navedel celo zadevo brezplačno, potem pa je zahteval 28 kron.) Zavoljo tega šla sta Martin in Liza Hradiš k doktorju pl. Plachki in ga prosila za nasvet in ga tudi dobila. Jezen črez to poslal je takoj doktor Brumen vlogo na odvetniško zbornico v Gradcu in v tej med drugim rekel, da mu je dr. pl. Plachki škodo povzročil. Radi tega tožil je gospod doktor pl. Plachki doktora Brumen radi žale nja časti in bila je prva obravnava 9. p. m. in druga vršila se je 28. p. m. in sicer obe v Gradcu. Dr. Brumen je pri obravnavi rekel, da ni hotel doktora pl. Plachki žaliti in da tega ni namerjaval i. t. d. Dr. Brumena, ki je že 8 krat bil radi žale nja časti sodnijsko kaznovan, obsodil je sodnik na 4 tedne zopora z enim postom vsak teden. Radovedni smo, kedaj bo imel doktor Brumen dovolj.

Porotne obravnave v Mariboru. Zaradi zavrtnega umora obsodilo je sodišče posestnika Fr anceta Plohl iz Gabernika v smrt na vislicah. Z ženo je

nekoliko časa v miru živel a kmalu je prišlo do preprirov in nazadnje je Plohl svojo ženo z puško ustrelil. — Dekla Ana Bauer iz Sv. Petra pri Mariboru obsodili so na 5 let težke ječe, ker je 5 krat poskusila zažgati hišo pekovskega mojstra Grazer v Ormožu, kjer je služila. — Matjaš Kocjan, delavec iz Novevesi, udaril je v Mariboru na Lendplatz-u z ključem tako močno Mih. Oscišnika, da je ta za 4 dni umrl. Kocjan obsojen je na 8 mesecev težke ječe. — Jurij in Jožef Habjanič iz Podlehnik ustrelila sta na cesti pri Mariboru delavca Kapfenstemerja in delavca Žižeka na glavi ranila. Sodišče obsodilo je Jurja Habjaniča na 10 mesecev težke ječe, Jožefa Habjaniča na 8 mesecev težke ječe. — 53 letni delavec Anton Ahec iz Cvetkovec zažgal je gospodarsko poslopje in hišo svoje nekdanje gospodinje Marije Rep v Oslušofcih. Zgorela so vsa poslopja, potem ena krava, 2 telci, več svinj, krma in druge premičnine. Škoda znaša 5170 K. Ahec bil je 15¹/₂ let hlapec pri Mariji Repa a v poletju je moral službo zapustiti, ker je začel pijančevati. Iz jeze je potem užgal pri Mariji Rep. Sodišče obsodilo ga je na 8 let težke ječe. — Ana Komes, doma iz Višnice na Hrovačkem, dekla pri Blas-u v Sv. Barbari v Halozah obsodili so zaradi detomora na 2¹/₂ leta težke ječe. Ona je porodila in potem otroka umorila ter ga skrila.

Upravništvo Štajerca opozarja, da nikdo nima pravice naročnino ali denar za oznanila sprejeti. Plačs ima samo tedaj veljavo, če se pošlje s pošto na upravništvo ali osebno v pisarni plača. Upravništvo ni odgovorno, če kedo drugemu plača in lista potem ne dobi. Tedaj pozor!

Koroške vesti.

Od vrbskega (celovškega) jezera. (Wörthersee)

Sovražstvo na mesto ljubezni sejejo naši duhovni najnovejše mode in fehtarija, večna fehtarija je na vitez glavni smoter njihovega apostolskega poslanstva. Seveda, da v tem smislu in sicer le izključno v tem smislu „deluje“ tudi njih časopisje. Ako bere kdo n. pr. našo koroško farško cunj, ki si je izvolila prav ironično ime, namreč: „Mir,“ ne najde v njej pač ničesar družega, kakor najzagrizenejše napade na poštene delavne uradnike, učitelje, mestjane in kmete, same pridne davkoplačevalce ali pa k večjemu še najde v njej priobčene fehtarije za prispevke k popravljanju farovžev, cerkev, k zidanju farških šol, farških trgovin itd. Zares človeku in naj bi še bil tako navdušen narodnjak se studi ta list in vsakdor ga položi takoj v stran, do grla sit farškega duha, ki veje na podlagi narodnosti iz predalov tega, zares skrajno umazanega glasila naših črnih, oziroma rudečih kolarjev. Zadnja volitev znanega prijatelja ljudstva g. Seifriz-a deželnozborskim poslancem pa je zmešala zahrbtnikom imenovane farške cunje popolnoma možgani. Na nesramen, brezvesten način napada vsakega, kateri ni hotel tako voliti, kakor so to zahtevali naši farji se svojim glasilom vred. Da bodejo uvideli bralci „Štajerca“ nesramnost in

brezvestnost te farške cunje navedemo danes le en slučaj. Na nečuvven način se n. pr. napada od klerikalcev v naši ožji okolici mož poštenjak od pet do glave trgovec in krčmar v Škofičah (Schiefling) ob vrbskem jezeru gospod Martin Bürger. Na nesramen način se ga vpraša, kako se je zamogel predrzniti voliti naprednega kandidata. (Od koder pa vendar le vè imenovan list, koga je volil ta gospod, ko pa je bila volitev tajna? Ali se je v klerikalnih Škofičah znabiti drugače volilo?) Slovenski kmet se svari, da v bodoče ne sme kupiti več ničesar pri gospodu Bürger-ju, prigovarja se mu, naj ne obišče več gostilne tega gospoda, temveč naj zahaja v drugo, klerikalno gostilno in naj kupuje pri drugih, klerikalnih trgovcih. Gospod Bürger je prišel k nam in je še svojo soprogo neumorno delal, da si je prislužil toliko, da pošteno oskrbuje svojo številno družino, vestno je spolnoval vsikdar svoje državljanske dolžnosti, ali potem ne bi smel voliti po svojem prepričanju? In sedaj hoče farška cunja to celo pošteno obitelj ugonobiti, hoče jej odvzeti vsaki zaslužek! Kaj ne, to je skrajno pošteno? Dotičnega dopisnika, klerikalnega tepca v dolgi črni suknji vprašamo: Kako se strinja njegovo počenjanje z tistim zvišenim Božjim naukom, ki se glasi: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe?“ — fej Vas bodi, Vas farizejske duše, ki hočete ugonobiti moža poštenjaka, ugonobiti pridno in delavno ženo, ugonobiti nedolžne otročiče, fej Vas, ki hočete oropati celo pošteno, bogaboječo obitelj vseh dohodkov samo zavoljo tega, ker je eden od te obitelji volil po lastnem svojem prepričanju. — Seveda, da v imenovanih napadih „Mir“ tudi prav po klerikalnem zavija in laže. Obitelji gospoda Bürgerja med drugim tudi predbaciva, da dobavlje, ker je v sorodu z ljubljanskim škofom od njega podpore. (Opomba ur: Aha, potem bi moral g. B. voliti proti svojem prepričanju! Ta zahteva smrdi prav po farškem!) Nasproti temu povdarjamo in sicer na podlagi natančne poizvedbe o tej zadevi, da ljubljanski škof, ki ima za vsako klerikalno podjetje vsikdar dovolj denarja na razpolago, za to obitelj ni storil nigdar ničesar! — Evo Vam toraj dragi bralci „Štajerca“ vzgled klerikalne nestrpnosti, vzgled klerikalne poštenosti! Kmečkemu ljudstvu pa kličemo, naj se ne dà zapeljati farškim brezsrčnežem, naj obišče, kakor do sedaj pošteno trgovino in krčmo g. Bürgerja in naj se ogiblje vsega tistega, kar mu priporočajo podli farški sebičneži, zakaj h čemu nam ti druhal svetuje, to še ni bilo nigdar in nigdar ne bo ljudstvu v blagor, pač pa vsikdar v spospeševanje črnih namenov! Vrbski naprednjaki.

(Opomba uredništva: „Mirovo“ postopanje v tej zadevi ni ničesar družega, kakor navadni bojkot, in tega prepoveduje postava. Dajte vendar tej farški klepetulji pri bodoči najmanjši priliki pokazati pred javnim sodiščem, da se mora i ona držati postav! Ali merodajni krogi v Celovcu dremljejo, da pustijo pravi pravcati bojkot poštenjaka natisniti in razširjevati? Prosimo, poročajte nam natanko še nadalje, in videli bodejo, če bodejo „Štajerčeve“ zaušnice

izvedrile ali ne vsaj s časom zabite buče zahrbtni-
ov in dopisunčkov farškega „Mira!“)

Razne stvari.

Državna zbornica. Dne 28. novembra se je tvoril spet državni zbor. Ta dan je v vseh večjih mestih mirovalo vsako delo in socialdemokratje so a dan demonstrirali in z rudečimi banderi pred otevj šli ter zahtevali splošno in enako volilno pravico. Na Dunaju šli so pred parlament in tam poslali zbornico depotacijo, ki je zahtevala enako volilno pravico. V državnem zboru govoril je kot prvi ministerski predsednik baron Gautsch ter razkril, po katerem načrtu da izdelnjejo njegovi uradniki volilno pravico v Avstrijo. Z Gautschovim načrtu vendar nobena tranka ni zadovoljna in je tudi težko, kajti vsaka tranka ima druge misli glede splošne in enake volilne pravice. Nekteri zahtevajo, da se mora narodnost posebno vpoštevati i. t. d. Sedaj je še vedno volilna pravica na dnevnem redu in radovedni smo kaj da se bo skuhalo. Časa imajo poslanci dovolj za delo.

Razbojni umor. 27. p. mesca našli so v Blačah (Koroško) na smrt ranjenega višjega stavbenega delavca Kristofa Selan. Rane so mu prizadete nekaj z nožem, nekaj pa z revolverjem. Selan je na poti, to so ga v bolnišnico v Beljak (Villach) peljali, umrl. Predno je dušno izdihnil je izpovedal, da so na zločinci, kateri so bržkone hrvatski delavci, denas v znesku 800 K vzeli in ga potem tako surovo ubijali.

Kaj vse se v „beli, nedolžni“ Ljubljani godi. 29. p. m. vršila se je v Ljubljani sodnijska razprava proti židovki Matildi Löwy, imejteljci nesramne hiše v Ljubljani zaradi oderuštva. Lani ko je na svetlo prišlo, da je imela Löwy dobrega kompanjona v osebi policijskega šefa Podgorškega, je oblast hišo zaprla in gospodu policijskemu šefu službo vzela. Ljubljanski prvaški list in drugi listi prvakov so o tem bili tihi, ko grob. Podgoršek je v Ameriko zginil in zato ni bilo mogoče, da bi tudi on zaslužen kazni dobil. Sedaj so kot glavne osebe nastopile le zatoženka Löwy in kot prva priča Podgorškov prijatelj župan Hribar. V obtožnici proti M. Löwy se navede, da so morala dekleta v njeni hiši takoj, ko so v službo sramote vstopile, plačati 300—400 K, kateri dolg pa še nikdar ni zmanjšal, tako da so morale dekleta pri njej ostati. Na mesec plačati so ji morale 234 K za hrano in stanovanje. Kaj so si več zaslužile, morale so z Löwy deliti. Vse reči so si morale pri Löwy kupiti in ta jim trikrat več računala, kak so bile vredne kupiti kupljene reči. So se dekleta radi tega pritožile, žugala jim je z policijo in to je lahko storila njen sodnik in prijatelj bil je ja policijski šef Podgoršek. Policistom, ki so mu te reči javili, ni več v službo v to ulico poslal. Tako zaslužila si je Löwy z pomočjo prvaškega Podgorškega veliko premoženje. Deklice so večkrat županu Hribarju pisale, a ta je rekel, Podgoršek naj stvar preišče. Seveda je ta dobro preiskal. Pa čudno se nam zdi, da je ta „preiskava“

bila leta 1899 in od tega časa se župan Ivan Hribar ni več brigal za to zadevo, čeravno je pisma in pritožbe dobil. Iz teh pisem, ki so se pri sodnji prebrala, razvidlo se je, da so grozne razmere vladale. Župan je pri obravnavi izrazil kot priča, da je Podgoršek kriv. Sedaj reče to, preje, pa, ko je dobaval pisma se za nič ni brigal. Upravna oblast v Ljubljani je grozno škandalozna razmere dopuščala. Reči, ki so jih dekleta kot priče navedle, nam ni mogoče javnosti priobčiti. Državni pravdnik je rekel, da ni mestna uprava svoje dolžnosti izpolnjevala. Zagovornik je izrazil, da je župan Hribar sam rekel, da delovanje Matilde Löwy za Ljubljano koristno. Matildo Löwy obsodilo je sodišče na šestmesečni strogi zapor, na 2000 K denarne globe in da se po prestani kazni izžene iz Avstrije.

Tukaj se je nam Ljubljana, prvo prvaško gnezdo pokazala v pravi luči. Kake nesramnosti so se godile na škandaloznem „katoliškem venčku“, kake po odkritju Prešernovega spomenika in sedaj se pridruži Löwy-Podgoršek. Ljubljana, odkar je v rokah prvakov, vedno dalje in dalje pride v — blato. In Podgoršek doma iz naj klerikalskega kraja, iz Ponikve, je največji sovražnik vsega, kar je nemško. Le ga imejte prvaki, kot prijatelja še dalje saj pravi pregovor, povej mi, skom občuješ, tedaj ti povem, kdo si.

Trgatev škvorci uničili. 14. oktobra proti večeru priletela je velika truma škvorcev v vinograde posestnikov Kohl in Lachsteiner v Pfaffstettenu (Spodnje Avstrisko) ter takoj začela v goricah večerjati. Čeravno so takoj viničarji šli ter škorcem to delo z palicami prepovedali, so vendar ti ptiči tatiči okoli 60 veder grozdja pojedli. To se je že večkrat zgodilo, pa v taki meri še nigdar. Kaj vse od kmete živi!

Pisma uredništva.

Več naročnikov Rogatec. Brez podpisa mora romati dopis v koš! — Večim dopisnikom. Kdor hoče od uredništva ali uredništva kaj pozvedati, mora priložiti znamko (marko) ali pa dopisnico za odgovor, drugače se njegovi želji ne more ustreči. — Slom. Je preveč osebno, za javnost brez pomena, sploh pa brez podpisa, toraj globoko v koš! — Petrovče. Gotovo prihodnjič! — Naše cenjene poročevalce prosimo za kratka, jedernata poročila. Kakor veste, ni mogoče, vsem naenkrat ustreči. Kdor prej pride, prej melje! Zahvalujoč za tako vsestransko zanimanje, zagotavljamo, da pride vsak na vrsto. Bodite zdravi! — Slivnica pride na vrsto! Sicer pa prosim še enkrat, naj se mi zahtevano poprej vpošlje. — D. — Fram. Srčna hvala za pozdrave! — D. — Sv. Anton v Slov. gorici. Preveč osebno, ni za rabo. Prosim kaj družega. — Naročnik v Virštajnu. Prosim pošljite nam natančen naslov, mi Vam list vedno pošiljamo, a dobimo vedno list nazaj z opazko pošte, da Vas ne poznajo. Prosimo tedaj, pišite nam natanko Vaš naslov (adres.) — Maribor. Prepozno sprejeli. — Brežice. Preveč osebno. Naznanite to sodnji.

Loterijske številke.

Trst, dne 25. novembra: 3, 43, 46, 68, 71.
Gradec, dne 2. decembra: 45, 75, 35, 78, 36.

Kateri bolniki rabijo z najboljšim uspehom naravno vračilo namreč Franc Jožefov grenki vrelec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled teh naporov motenje v prebavljanju, sploh v važnih telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so uživali preobilno ob mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi neznosnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvrčitev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrelec.

„Štajerc“

išče zmožnega

urednika.

Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Štajerca.“

Pisarniški uradnik, nemškega in slovenskega jezika v pisavi in govoru zmožen, vesten in trezen, se sprejme z 1. januarjem 1906 pri upravništvu „Štajerca.“

Lepa vila

514

pri Mariboru, z 6 sobami, prodajalnico, kjer se že več let prodaja. Vila primerna je tudi za pekarijo ali gostilno. Poleg sta 2 vrta in 1 njiva. Vse se takoj proda ali z kakšnim mlinom zamenja. — Vpraša se pri g. Smrečnik, posestnik, Novaves (Neudorf) pri Mariboru.

2 kovaška učenca

610

v starosti 14—17 let, takoj sprejme Anton Ferenčak, kovaski mojster v Brežicah.

Pridnega majarja

516

z najmanj 4 delavnimi močmi sprejme Josef Ornig v Ptuj.

Štev. 1542.

Razpis službe.

Okrajni zastop ptujski razpisuje mesto **cestnega mojstra.**

(Strassenmeister.)

509

Prosilci morajo biti zdravega života, neomadeževani in morajo z spričevali dokazati znanje o zgradbi cest in mostov.

Pravilno opremljene prošnje in v katerih morajo prosilci navesti koliko da zahtevajo plače pošljejo naj se podpisati nemu odboru do 24. decembra t. l.

Okrajni zastop ptujski, dne 2. dec. 1905.

Načelnik: Ornig.

Breja kobilica

513

kostanjeve barve, 15 2 pest visoka, 8 let stara, se za drugega konja zamenja ali proda pri K. Herrmann v Gornji Polskavi.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Obč enje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Delaven kolar,

kateri vè vsa dela opravljati, se takoj sprejme od oskrbnistva grajsčine Turniše pri Ptuj. 502

Pridnega pekovskega učenca

takoj sprejme F. Fürthner, pekovski mojster v Ptuj, Allerheiligengasse. 509

Lepa vila

prav dobro sezidana, ki stoji v bližini mesta Ptuj se po ugodnimi pogoji proda. K vili spada približno $\frac{3}{4}$ orala zemljišča. Naslov (adres) prodajalca se izve od upravnistva „Štajerca.“ 503

V ptujskem mestnem soparno kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob $\frac{1}{2}$ II. uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev). 378

Vodstvo ptujkega mestnega kopališča. (Pettauer Badeanstalt).

Prave štajerske peteline

proda grofa Herberstein-a grajsčina v Ptuj. 498

Prodajalka,

ki je večša nemščine in slovenščine, se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom. — Več pove Anton Rinnhofer, trgovec, Leoben. 507

Novozidana, dvonadstropna hiša v Ptuj,

gosposke ulice šte. 32, nasproti deželni gimnaziji, se po prav ugodnimi pogoji proda. — Istotako se proda tudi vila z dvema izbama in kuhinjo. — Več pove: Misera, stavbinski mojster v Mariboru, Wildenrainerstrasse šte. 12. 504

Amerikanske

499

trte

in sicer koreničjake in cepljene trte, najlepše rastline, prodaja po najnižjih cenah

R. F. WIBMER, PTUJ.

Preselitev krčmarske in mesarske obrti.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznamjam, da imam od 1. decembra tega leta naprej v najemu gostilno in mesarijo gospe Potowar (nekdan Blaschitz) v Ptuj.

Švojim gostom postregel bodem z izvrstno kuhinjo in z izvrstno pijačo. Vsaki čas dobila se bodo pri meni mrzla in topla jedila, vedno sveža (frišna) in po najnižji ceni. Točil bodem izvrstno, pristno haložko vino in priznано dobro pivo (Bier) iz graške pivovarne Reininghaus. Kakor dosedaj trudil se bodem še v naprej, da ustrežem vsem željam cenjenih gostov.

Pripomnim še to, da bodem kupoval tudi živino za mojo mesarijo. Kdor toraj ima živino, sposobno za mesarja na prodaj, naj se zgasi pri meni, ker bodem plačeval po najvišji ceni.

Kdor bode rabil za gostijo, sedmino (kermينو) ali o drugih prilikah meso, naj ga kupi pri meni, ker ga bode dobil (in sicer mastno ali rodo) ceneje, kakor pri komu drugemu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Hugo Weissenstein,
krčmar in mesar v Ptuj. 306

Amerikanske trte.

501

Lepo in zdravo blago in sicer 1000 komadov cepljenih trsov prve verste velja 120, druge vrste 60 K. Divje trte in sicer rezniki veljajo 5, 6 do 7 kron. Koreničjaki veljajo 10, 18 do 25 kron. — Naročila naj se vpošljejo pod „G. M.“ na upravništvo „Štajerca.“

Raglas.

506

Dne 14. decembra 1905, morebiti se poslednje dni, vselej od 9. ure predpoldne naprej prodale se bodo dražbenim potom vse v konkurzno sklado umrlega Ferdi nanda Goričan pri Veliki Nedelji spadajoče premičnine kot

1. Goveje, teličje, telečje in svinjske na belo in črno izdelane kože, zunajni in notrajni podplati i. t. d,

2. zaloga mešanega blaga s prodajnično opravo,

3. okoli 24 hektolitrov jabolčnice, vinska posoda razne velikosti, oprava in orodje za usnjarijo, hišna in kuhinjska oprava, razna gospodarska orodja, perilo in obleka.

Te premičnine se ne smejo pod eno tretjino cenitvene vrednosti oddati; izdražbene reči se imajo takoj poplačati in proči spraviti. Ormož, dne 1. decembra 1905.

Ohranitev zdravega ŽELODCA.

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbuja-joče in prebavljenje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zopernega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

1/2 steklenice 1 krono, cela steklenica 2 kroni.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo po-
stavno deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER-JA, c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“, Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50
mala steklenica na vse postaje avstro-ogrske
monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. 135

V Ptuj u dobijo se v lekarni
gospoda Ig. Behrbalka.

Somatose

železnata mesna beljakovina najodličnejše, tek zbu-
jajoče in živce oživljajoče krepilno sredstvo za ble-
dične. Železnata Somatose obstoji iz Somatose z 2%
železa v organski zvezi.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. 230

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu
Sellinschegg
Ptuj
nasproti
mesnega
gledališča
(teatra).

Najboljša kava 422

z dobrim izvrstnim okusom, se dobi le pri nas po naslednjih cenah in
sicer loco Pola.

Salvador, najfinejša kila 2 K 28 v	Java kila 2 „ 60 „
Perl „ 2 „ 60 „	Ceylon I. „ 2 „ 80 „
Portorico I. „ 2 „ 80 „	Perl I. „ 3 „ — „
„ II. „ 2 „ 60 „	Moca I. „ 3 „ 20 „

R. Kandolin

trgovina z kavoj in vinom Pala (Istra).

Ant. Strasser

posestnik umetnega mlina v Gornji Polskavi

Imenovani bil je več let nadmlinar pri g. dr. Reiser-ju v Pekrah pri
Mariboru. Ako se zamelje 100 kil pšenice, treba je plačati 60 krajcarjev
ravno tako za vsako drugo žito. 446

Stroji za napravljane rezi

s patentovani tečaji na va-
ljarje, ki se sami mažejo, s
prav lahkim tekom in pri-
hranitvijo moči do približno
451 40%.

Stroji za rezanje repe in
krompirja, mlinci za naprav-
ljanje šrota, za mečkanje
sadja, stroji za parenje krme,
prenosljive štedilne peči s kotlom z emajliranimi in
neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali pa taki, ki
se dajo prevažati, za kuhanje ali parenje krme,
krompirja, za mnoga gospodarska in gospodinjstva
opravila i. t. d., nadalje luščilni stroji za koruzo,
čistilni mlinci za žito, trijerji, razbiralniki, stiskalnice
za seno in slamo, mlatilni stroji, vitali (Göpel), jek-
leni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji Agricola

(zistem na tirala kolesa) z najlahkejšo rabo, z me-
njalnimi kolesi za vsako seme, za breg, kakor za
ravnino.

Samotvorne patentovane škropilne priprave za pokonč e
vanje različnih škodljivih rastlin škodovalcev na sadnih
drevesih in za zatiranje peronospor izdružujejo in raz-
pošiljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

tovarna gospodarstvenih strojev, livarna železa in fužine na par
Dunaj, II/I, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi zastoj in franko. Zastopniki in prekupci se iščejo.

Popolno prepričanje

da sta lekarnarja

**Thierryja balzam in centifolij-
sko mazilo** 284

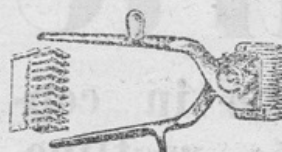
nedosežno uspešno sredstvo za vse notranje bolezni,
influenca, katar, krč in vnetje vseh vrst, telesno slab-
ost, motenje prebave, za rane, bule in poškodbe. Pri
naročbi balzama ali pa na željo posebej se pošlje za-
stoj knjižica s tisoči originalnih zahvalnih pisem kot
domači svetovalec 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic
balzama 5 K, 60 majhnih ali 30 dvojnatih steklenic
15 K. — 2 lončka centifolijškega mazila 360 K franko
z zabojčkom.

Naslov: lekarnar H. Chierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalce pre-
naredb bom sodno zasledoval.

Samo se plača.

327

30 dni na poskus pošljem moj pravi, fino ponikljan
la solingenski stroj za striženje last „Atlas“

glasom pogojev mojega kataloga tedaj brez
nevarnosti za narečevalca, da zamoremo
vsakega prepričati o izvrstni trpečnosti na-
šega stroja. Stroj za striženje las narej je
iz la solingenskega jekla, najfiniši ponikljan,
z 36 zobmi, z 2 grebeni za pretaknjenje za
3, 7, in 10 mm dolge lase. Vse izvrstno
izdelano z rezervnim perom v lepi skatliji z navodilom za uporabo, da
lahko vsak takoj lasi striže. Cena same 3 gold. Ta stroj plača se sam,
posredno v familijah, kjer so otroci, ker se izdatek še doprinese v 1/4 letu.
Navadne stroje za striženje las, ki so takoj za nič, nimam.

Stroje za striženje brade režejo na 1 mm 2 gl. 50 kr. Škarje za konje
in pse, ki so za vsakega ki ima konje in pse neugibno potrebno 2 gl. 50 kr.

Posilja po poštne povzetjem

Hanns Konrad v Brüks-u št. 876 (Češko).

Cenik z mnogimi podobami čez 1000 vsakemu zastoj in franko

Zahtevajte pri nakupu

Schiehtovo štedilno milo

z znamko „jelen.“

Ono je **zajamčeno čisto** in brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da do imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Franc Jožefov

grenki vrelec (Bitterquelle)
je najboljša grenka voda (Rabi se ta voda tudi med drugim v splošni dunajski bolnišnici)

Nagrobne vence

(Grabkränze) jako fino izdelane po 6, 8 ali 10 kron, kakor tudi venčne trakove (Kranzschleifen) z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi

475

Brata Slawitsch v Ptuj.

Za vsaki instrument jamčim. — Popravila se izvršujejo jako fino in po najnižjih cenah.

Najboljše in najceneje glasbeno orodje

dobi se le pri **W. Schramm**, izdelovalcu instrumentov v Celju, Grazerstrasse št. 14. Gosli za vajo dobe se že za 5 K, za 6-50 K 8 ali 10 K. — Gosli, katere imajo prav močan glas veljajo 20, 25, 30 do 50 K. — Jako fine citre za koncerte veljajo 14, 15, 20 do 200 K. Harmonika (enoglasna) velja 5, 6, 7 do 15 K. Harmonika (dvoglasna dunajska, ki ima 6 basov, velja 28. 30 do 40 K. V zalogi so tudi vsakovrstne trompete, kitare, piščalke, vsakovrstni bobni, tamburice isto-tako tudi vsakovrstne strune.

477

Za jesensko gnojenje

priporočam svoje izvrstne umetne gnoje in sicer: **Thomasovo žlindro** z 16 do 20%, **Kainit**, **Kalijevo sol** (40%), **Superfosfate**, **Žvepleno kisel kali**, **Žvepleno kisel amonijak**. Vse po najnižjih cenah.

Franz Frangesch

trgovina železnine in špecerijskega blaga v Mariboru

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

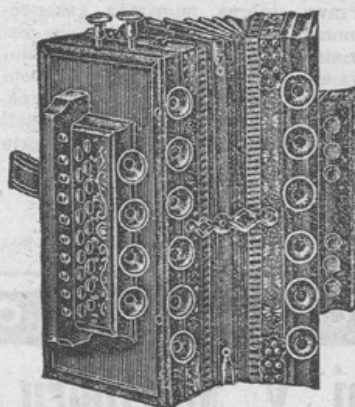
Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „trozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obloko meter 28 do 35 kr. Vzorci (muštre) se tudi vpošljejo pa zahtevo.

Brata Slawitsch 265

trgovca v Ptuj, Florianski trg.

30 dni na ogled

po pogojih mojega cenika, tedaj brez nevarnosti naročevalca, posiljam jaz po pošttem povzetju mojo harmoniko „Volksfreund“ št. 663, da zamorem vsakega o izvrstni kakovosti te harmonike prepričati. Ta harmonika ima patentirano nezlomne zavita peresa ne samo za tipke ampak tudi za base in za zaklopnice, potem 10 tipalcev, 2 registra, dvoglasna, 48 glasov, 3 vrste trobent, lepo mahagoni barvno politirana, črni robi z barvnimi portami, dvojni meh, z niklastimi okovi, velikost 31x15 cm in stane 3 gold. 50 kr. Navodilo, po katerem se lahko vsak sam nauči igrati, priložimo zastoj. Ceneje in manjše harmonike za učenje, posebno za otroke za 1:80 gold., 2, 2 20 in 2:40 gold. Finiš harmonike po 4:50 gold., 5, 6, 7 in 8 gold. so razvidne iz mojega cenika. Na mojih harmonikah ni colninskih izdatkov, ker so češki rokotvorci, prosim se na to ozirati. Nobena rizika! Zamenjena dovoljeno ali denar nazaj. Pošiljanje po pošttem povzetku od „Erzgebirgisches Musikwarenversandhaus“

Hanns Konrad, Brüks-u št. 876 (Česko.) 329

Velik slikan cenik z nad 1000 slikami pošlje se vsakemu zastoj in franko,

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti 33
500 komadov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precizna ura, katere točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. zlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3½ dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti pošttemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Učencea

494 sprejme Matijas Hočvar, ključavničarski mojster, Ragoznica pri Ptuj. 494

Harmonika

493 fino, praktično in trpežno izdelana čisto nova na štiri vrste, (polhromatično) se prav po ceni prodaja. Več pove Jozef Sernee, Spodnja sv. Kungota, pošta Pesnica.

V najem se vzame

481 hiša z malim posestvom in sicer takoj ali pa tudi pozneje. Ponudbe naj se pošljejo na upravnistvo „Štajerca“ pod J. A. 96.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precizirana ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnat mošnjiček, 1 žepni nožič z pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezla z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1:80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/4. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Dobre ure po ceni z 3letno pisмено garancijo,

gold. 3.80

Prave srebrne remonter-ure

od c. kr. novčnega urada štempljane, z steklinasto cifrenico, z kazalcem sekund, dobro in točno regulirane. Ista ura z zlatnim robom gold. 5.50, z 2 pravima srebrnima pokrivalama brez zlatega roba gold. 5.75, z 2 srebrnima pokrivalama z zlatim robom gold. 6.50. Prava srebrna puncirana anker-remonter ura, dvojno pokrivalo, izvrstno notranje izdelano z 15 rubinkamni, krasno cifrenico, kazalcem sekund, fino blago, točno regulirana,

3 leta garancija gold. 8.50. Ure za gospe, zlate in srebrne v bogati zalogi. Vse ure so točno rep sirane in najtočneje regulirane, zato 3 letna realna pismena garancija. Zamenjanje dovoljeno ali denar nazaj. Pošiljanje po poštne povzetku ali če se denar prej vposlje po

Hanns Konrad Prva trdnjava v Bruku-št. 876.

Ceniki z mnogimi slikami zastoj in franko.

328

Živinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vršita na v nalašč za to odločnem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov.

401

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)

meso, najfinejše klobase,

vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

346

Za zimski čas!

Našim cenjenim odjemalcem priporoča našo bogato zalogo zimskega blaga po priznani nizkih cenah.

Najina glavna štacuna je na florijanskem trgu, podružnica pa pri dravskem mostu (Wagplatz).

K obilnemu obisku vabita

515

BRATA SLAWITSCH, trgovca v Ptuj.

Sadje
iz juga

Zaloga piva iz Šteinfelda.
Vsakovrstne mirenalne vode.

Riž, moka,
sladkor,
kava

Barve, lake, firnis
i. t. d.
Klajno apno.

Vsakovrstna semena, za katera se jamči, da se bodejo izklila, kakor semena za zelenjavo, za cvetlice, vsakovrstna vrtna semena, semena za polje in travnike priporoča po najnižjih cenah

JOS. KASIMIR

zaloga specerijskega materialnega blagin semen
v Ptuj zraven „Štajerca.“

Ravnotam se kupujejo tudi sveža (frišna) jajca, surovo maslo (puter), sir, vrhje, sploh vsakovrstni deželni pridelki in se plačujejo za nje najvišje dnevne cene.

141

Čaj
(tee)
rum

Portland-cement, ter karbolinejum,
rafija, gumi, vitriol, žveplo

Milo,
sveče,
soda

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Filadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladjiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41.

537

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-skušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem
(Ferlach, Kärnten).

8

Ceniki se dopošljejo zastoj in poštne prosto.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kladnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati
i. t. d.

58

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljena, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Pisma naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

6 mesecev na poskus

330

8 mesecev na up!

Celo zastonj!

in drugih takih reklam moja svetovno znana trdka ne potrebuje, da hvali svoje ure. Jaz pošiljam že več let

k največi zadovoljnosti

mojih odjemalcev moje amerik. antimagnetičnega sistema

Samo 2 gold. z verižico in futralom.

Roskopf patent-anker remonter-uro št. 99

z plombo.

v črnem imit. železnem ali niklastem okrovu, z patent cifrenico, 36 ur idoča, 3 leta garancija, v futralu iz jelenja, z niklasto verižico in privezkom za 2 gold., 3 ure 5 gold. 75 kr., 6 ur 11 gold. 25 kr. Ista ura z dvojnati pokrivalom 3 gold. 40 kr.

Sistem „Roskopf“-ure, zelo po ceni, kako take povsod urarji in trgovci prodajajo, ena 1 gold. 50 kr.

Denar nazaj! ali zamenjanje če še ni poškodbe tudi po 6 mescih

Pošiljanje po poštne povzetju ali če se denar prej vpošlje od

Prve trdke ur

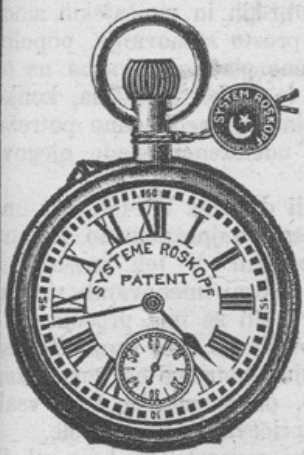
HÄNNS KONRAD

v Brücksu št. 876 (Česko)

c. kr. sodnijsko zaprisežen cenilec.

Odlikana z c. kr. orlom, zlatimi in srebrnimi medaljami, in 100.000 pohvalnimi pismi iz vseh krajev.

Ceniki z čez 1000 slikami pošljejo sena zahtevo zastonj in franko.

Hans Wouk, trgovec v Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišjih cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.

Na prodaj ima tudi 40 štartinjakov dobrega poljčanskega vina.

228

Razpošiljava solid. čeških glasbil

326

po zelo nizkih fabrikskih cenah. Pri izvru kupi se naj bolj.

Glasom mojih pošiljavnih pogojev je naročevalec brez rizike, ker je zamenjava dovoljena ali se vrne denar. Gosle za šolarje že za gold. 2.80, 3.—, 3.50, 4.—, 5.— in 6.—, Koncertne gosle za gold. 7.—, 8.—, 10.—, 12.—, gosle za orkeste z močnim glasom gold. 14.—, 18.—, 20.—. Solo-gosle gold. 25.—, 30.—, 40.—, 60.— in 80.—. Lok za gosli po kr. 50, 60, 80, gold. 1.—, 1.50, 2.— in dalje. Pikole in piščalke lepo izdelane po kr. 50, 80 in gold. 1.—, 1.50, 2.— in dalje. Klarineti, najfiniše izdelani po gold. 4.50, 5.—, 6.—, 7.— in dalje. Pošiljanje po poštne povzetku ali če se denar prej pošlje po Erzgebirgisches Musikversandhaus

Hans Konrad v Brüks-u št. 876 (Česko).

Cenik z čez 1000 slikami pošlje se vsakemu na zahtevo zastonj in franko

5000 goldinarjev plačila

za take, ki hočejo dobiti takoj brke ali pa, ki imajo plešo ni boljšega sredstva kakor je pravi danski „Mos Balsam.“

„Mos Balsam“ povzroči, da dobi vsak takoj in sicer v teku 8 dneh brke in da mu začnejo rasti zopet izgubljeni lasovje. Zakaj od moderne znanosti je dokazano, da „Mos Balsam“ upliva tako na lasne buške, da povzroči uže v 8 do 14 dneh bujno rast lasov ali pa brk.

Da to sredstvo ni nikakor škodljivo, za to se jamči.

Ako to ni res, plačamo mi

487

5000 goldinarjev gotovega denarja

vsakemu tistemu, kateri nima brk, kateri ima plešo ali pa redke lase in kateri je rabil tekom 6 tednov brez uspeha „Mos Balsam.“

Opomba: Mi smo edina firma, kateri je mogoče enako jamčiti. Na razpolago so opisi in priporočila zdravnikov. Pred ponarejavalci se nujno svari.

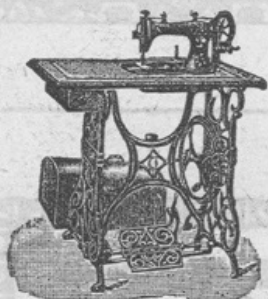
„Kar se tiče mojih poskusov z „Mos-Balsam“-om usojam si Vam poročati, da sem s tem balzomom popolnoma zadovoljen. Že po preteku 8. dnevov pokazala se je očitna rast brk sicer mehkih in jasne barve, toda jako krepkih. Po preteku dveh tednov dobile so brke svojo naravno barvo in potem še le pokazal se je prav očitno izvrsten upliv Vašega balzama. Zahvalevaje Vas bilježim I. C. Dr. Tverg, Kopenhagen.

Jaz podpisana smelo priporočam vsakomur pravi danski „Mos-Balsam“ kot zanesljivo, neškodljivo sredstvo, katero povzroči zopet rast lasov. Meni so izpadali delj časa lasje tako, da sem dobila tu in tam na glavi popolnoma gola mesta. Ko pa sem rabila „Mos Balsam“ začeli so mi rasti že po preteku 3 tednov zopet lasje in so postali gosti in težki. Gdč. M. C. Andersen, Uy; Vestergarde 5, Kopenhagen.

1 zabojček „Mos Balsam“ velja 5 goldinarjev. Zamota se presledno (diskretno). Razpošilja se, ako se pošlje denar v naprej ali pa po poštnem povzetju. (Nachnahme). Pisati je treba na največjo specialno trgovino sveta

Mos-Magasinet, Copenhagen 370. Dänemark.

Dopisnice (karte) je treba frankovati z znamko (marko) po 10 vinarjev, pisma z znamko po 25 vinarjev.

Brata Slawitsch

v Ptuj 106

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K — h
Singer Medium	90 " — "
Singer Titania	120 " — "
Ringschifchen	140 " — "

Ringschifchen za krojače	180 " — "
Minerva A	100 " — "
Minerva C za krojače in čevljarje	160 " — "
Howe C za krojače in čevljarje	90 " — "
Cylinder Elastik za čevljarje	180 " — "

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 106

Dva močna pekovska učenca

sprejme Jožef Berlinger, pekovski mojster pri Sv. Martinu blizu Vurberga. Taki učenci, ki so se že učili v tej stroki, imajo prednost in dobijo tudi tedensko plačilo. 496

Svinjske kože, konjske kože, telečje kože, goveje kože, zajčje kože, potem kože od kunie, kože od lisic, kože od dihurjev in kože od vider kupuje

S. FRIEDRICH, Ptuj, poštne ulice šte. 4. 495

Plačuje za imenovane kože višje cene, kakor kdo drugi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Janez Drevenshek.

Št. 46734
II 9967

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v gojitvi ameriških trt, v oskrbovanju dervesnic in v napravi sadunosnikov ter njih obdelovanju tudi v letu 1906 po eden viničarski tečaj in sicer na:

1. deželni sadje in vinorejski šoli v Mariboru,
2. viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnici,
3. „ „ „ v Ljutomeru,
4. „ „ „ v Gornji Radgoni in

5. na deželni osrednji trsnici na Spodjem Bregu pri Ptuj. Ti tečaji se pričnejo s 14. februarjem in končajo s 1. decembrom 1905. V Mariboru se sprejme v letu 1906 14. v Ljutomeru 12, v Gornji Radgoni 16, v Leibnici 24 in na Spodnjem Bregu pri Ptuj 20 poselnih in viničarskih sinov. Ti le dobijo na imenovanih zavodih prosto stanovanje, popoln hrano, povrhu pa še 8 kron mesečne plače. Izobrazba na teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le toliko teoretična, kolikor to osnovni delavci in samostojni viničarji neobhodno potrebujejo. Po sklepu tečaja se vsakemu udeležencu glede njegovih zmožnosti izroči spričevalo.

V svrhu sprejema v enega ali drugega teh tečajev, imajo prosilci svoje koleka proste prošnje najpozneje do 1. januarja 1906 deželnemu odboru predložiti. V teh prošnjah se mora izrečno pripomniti, v katero zgoraj imenovanih viničarskih šol želi prosilec vstopiti in priložiti se ima prošnjam:

1. Potrdilo, da je prosilec dovršil 16. leto svoje starosti.
2. spričevalo o pravdnosti (obnašanju), potrjeno od župnijskega urada,
3. zdravstveno spričevalo, da je prosilec brez vsake nalezljive bolezni in
4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bojo od 15. februarja do 1. decembra 1906 neprenehoma v šoli ostali ter se vsem njih izobrazbo pospevajočim odredbam deželnih strokovnjaških organov podvrgli.

V Gradcu, dne 3. novembra 1905.

486

Od štajerskega deželnega odbora.

Tisk: W. Blanke v Ptuj.